

मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
 - (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- परीक्षा-क्रमांक

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
 - (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
 - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्दणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
 - (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
 - (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
 - (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने यस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवारांना परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आज्ञ्य कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेनुसार ही सील उघडू नये

बिना कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. खालीलपैकी कोणते उदाहरण हे स्वरसंधीचे आहे ?

- अ. विद्या + अर्धी = विद्यार्धी
 ब. सत् + जन = सज्जन
 क. तपः + धन = तपोधन
 ड. चित् + आनंद = चिदानंद
 (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

2. पुढीलपैकी सुयोग्य शब्द समूह कोणता ?

- अ. देशी - हाड, डोळा, घोडा, झाड
 ब. गुजराती - दादर, रिकामटेकडा, दलाल, डबा
 क. कानडी - भाकरी, तूप, विळी, चाकरी
 ड. फारशी - सामना, पेरावा, हकिकत, अमर
 (1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि क (3) फक्त क आणि ड (4) वरीलपैकी सर्व

3. पुढीलपैकी अंशाभ्यस्त शब्द समूह कोणता ?

- अ. गुटगुटीत, किरकिर, डावपेच, वटवट
 ब. अर्धामुर्धा, झाडबीड, किडूकमिडूक, अघळपघळ
 क. उदयाबिदया, फडफड, तुरुतुरु, देवघर
 ड. वरीलपैकी सर्व
 (1) अ (2) ब (3) क (4) ड

4. घेईघेई माझे वाचे, गोड नाम विठोबाचे. अधोरेखित शब्दाचा प्रकार पुढीलपैकी कोणता ?

- (1) पूर्णाभ्यास्त शब्द (2) अंशाभ्यस्त शब्द
 (3) अनुकरणवाचक शब्द (4) वरीलपैकी एकही नाही

5. मराठीतील ट, ठ, ढ, ही व्यंजने कोणती वर्ण म्हणून ओळखली जातात ?

- अ. कंट्य
 ब. दंत्य
 क. मूर्धन्य
 ड. कंठतालव्य
 (1) फक्त अ बरोबर बाकी सर्व चूक (2) फक्त ब बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) फक्त क बरोबर बाकी सर्व चूक (4) फक्त ड बरोबर बाकी सर्व चूक

6. ख, झ, फ, स या व्यंजनांना ... असे म्हणतात.

- (1) अल्पप्राण (2) महाप्राण (3) अनुनासिक (4) उष्मे

7. खालील विधानाचा वाक्य प्रकार सांगा.

‘तानाजी लढता लढता मेला.’

- (1) मिश्र वाक्य (2) केवळ वाक्य
(3) संयुक्त वाक्य (4) कोणताही पर्याय नाही

8. ‘जगा पण माणसासारखे !’ या वाक्यातील प्रकार ओळखा.

अ. समुच्चय बोधक

ब. विकल्प बोधक

क. न्यूनत्व बोधक

ड. परिणाम बोधक

- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

9. खालीलपैकी बहुव्रीहि समास नसलेला शब्द ओळखा.

अ. लंबोदर

ब. देवालय

क. चंद्रानना

ड. त्रिनयन

- (1) अ आणि क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

10. ‘काल रात्री म्हणे गारा पडल्या.’ अधोरेखित शब्दाचा प्रकार ओळखा.

अ. शब्दयोगी अव्यय

ब. उभयान्वयी अव्यय

क. केवळ प्रयोगी अव्यय

ड. क्रियाविशेषण अव्यय

- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

कव्या काभासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

11. 'त्याची मती कुंठीत झाली.' अधोरेखित शब्द कोणत्या प्रकारात मोडतो ?

- अ. तत्सम
 - ब. तद्भव
 - क. देशी
 - ड. परभाषिय
- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

12. 'मनुष्य मर्त्य आहे' या वाक्यातील 'उद्देश्य' आणि 'विधेय' ओळखा.

- अ. उद्देश्य - मर्त्य, विधेय - आहे
 - ब. उद्देश्य - मनुष्य, विधेय - मर्त्य
 - क. उद्देश्य - मनुष्य, विधेय - मर्त्य आहे
 - ड. उद्देश्य - मर्त्य आहे, विधेय - मनुष्य
- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

13. 'रमेशनी ही गोष्ट मला सांगितली' या विधानात 'ही गोष्ट मलाच सांगितली दुस-या कुणाला नव्हे' या अर्थासाठी कोणत्या शब्दावर बलाघात होतो ?

- अ. रमेशनी
 - ब. ही
 - क. गोष्ट
 - ड. मला
- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

14. 'सव्यापसव्य करणे' या वाक्यप्रचाराचा योग्य अर्थ निवडा.

- अ. भांडण करणे
 - ब. यातायात करणे
 - क. तडजोड करणे
 - ड. सारवासारव करणे
- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

15. 'कथाकाराने या कथेची सुरवात छान केली आहे. पण पुढे मात्र ही जवळीक नाही' अश्याखित वाक्य समुहासाठी योग्य वाक्यप्रचार निवडा.

- अ. हात टेकणे
 - ब. वाट लावणे
 - क. वाऱ्यावर सोडणे
 - ड. भट्टी बिघडणे
- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

16. 'घरचं झालं घोडं, व्याख्यान घाळलं घोडं' या म्हणीचा योग्य अर्थ निवडा.

- अ. कर्जबाजारी होणे
 - ब. घरच्या कामातून वेळ न मिळणे
 - क. दिखाऊपणा करणे
 - ड. अकस्मात श्रीमंत होणे
- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

कठिण कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

पुढील उतारावाचून त्यावर आधारित 17 ते 21 प्रश्नांची उत्तरे द्या.

चंपारण्यामध्ये गावशाळा व गावसफाई यांखेरीज गोरक्षणाचे काम मी हाती घेतले होते. गोशाळा व हिंदीप्रचार या कामांचा मक्ता मारवाडी बंधूंनी घेतलेला आहे, असे माझ्या प्रवासामध्ये माझ्या लक्षात येऊन चुकले होते. बेतियामध्ये एका मारवाडी गृहस्थाने आपल्या धर्मशाळेत मला आश्रय दिला होता, आणि तेथील इतर मारवाडी गृहस्थांनी आपल्या गोपालनाच्या कामामध्ये मला रस उत्पन्न केला होता. गोरक्षणासंबंधी आज माझे जे विचार आहेत, तेच या वेळीही बनून गेले होते. गोरक्षण म्हणजे गोवंशवृद्धी, गोजातिसुधारणा, बैलांकडून नियमशीर काम घेणे, गोशाळेचे नमुनेदार दुग्धालय बनविणे वगैरे. या कामी मारवाडी बंधूंनी भरपूर मदत देण्याचे वचन मला दिले. पण मी चंपारण्यामध्ये स्थिर राहू न शकल्यामुळे ते काम अर्धवटच राहिले. बेतियामध्ये गोशाळा तर आजही चालू आहे, पण ती आदर्श दुग्धालय बनू शकली नाही. चंपारण्यातील बैलांकडून अद्यापही त्यांच्या शक्तीपलीकडे काम घेण्यात येते. नावाचे हिंदू अजूनही बैलांना निर्दयपणे झोडपतात व धर्माला बट्टा आणतात. हे शल्य माझ्या हृदयामध्ये कायमचे राहून गेले आहे. जेव्हा जेव्हा मी चंपारण्याला जातो, तेव्हा तेव्हा या अगत्याच्या परंतु अर्धवट राहिलेल्या कामाचे स्मरण होऊन उसासा टाकतो आणि ही कामे अर्धवट सोडून गेल्याबद्दल मारवाडी बंधू व बिहारी लोक मला प्रेमपूर्वक दोष देतात, ते मी मुकाट्याने ऐकून घेतो.

17. गोरक्षण म्हणजे काय ?

- (1) गोवंशवृद्धी
- (2) गोजातिसुधारणा
- (3) दुग्धालय
- (4) गोवंशवृद्धी, गोजातिसुधारणा, आणि सर्वांगीण विकास

18. 'उसासा टाकणे' या वाक्प्रचाराचा अर्थ दिलेल्या उताऱ्यावरून सांगा.

- (1) हायसे वाटणे
- (2) वाईट वाटणे
- (3) अपराधीपणा वाटणे
- (4) खुश होणे

19. प्रस्तुत उताऱ्यातील आशयाची मध्यवर्ती कल्पना कोणती आहे ?

- (1) गावशाळा
- (2) गावसफाई
- (3) गोरक्षण
- (4) धर्मरक्षण

20. हिंदू धर्माला बट्टा कशामुळे लागतो ते खालील विधानांच्या आधारे सांगा.

अ. गोशाळेचे जतन न केल्याने

ब. धर्मपालन न केल्याने

क. बैलांकडून त्यांच्या शक्तीपलीकडे काम करून घेणे

ड. बैलांना निर्दयपणे झोडपणे.

- (1) अ, क आणि ड
- (2) अ, ब आणि क
- (3) अ, ब आणि ड
- (4) यापैकी एकही नाही

21. प्रस्तुत उताऱ्यातील निवेदनाचा प्रकार ओळखा.

- (1) आत्मनिवेदन
- (2) प्रथमपुरुषी
- (3) तृतीयपुरुषी
- (4) संमिश्र

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

22. 'बांगडी फुटणे' या शब्दाचा ध्वन्यार्थ ओळखा.

- अ. पराभूत होणे
ब. काळोख होणे
क. वैधव्य येणे
ड. भांडण होणे

- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

23. 'आम्ही गहू खातो.' या वाक्यातील 'शब्दशक्ती' ओळखा.

- अ. अभिधा
ब. लक्षणा
क. व्यंजना
ड. वरीलपैकी कोणतीच शब्दशक्ती नाही

- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

24. जे शब्द इतर शब्दांपासून उत्पन्न झालेले नसतात अशा शब्दांना काय म्हणतात ?

- अ. साधित शब्द
ब. शब्दसाधित
क. प्रत्ययसाधित शब्द
ड. सिद्ध शब्द

- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

25. खालीलपैकी देशी शब्द कोणता ?

- अ. पिता
ब. ग्राम
क. हकिकत
ड. लुगडे

- (1) अ फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(2) ब फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) क फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(4) ड फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

26. The doctor says that the patient has turned the corner.

Select the correct meaning of the underlined part.

- (1) completely recovered (2) become worse
(3) passed the crisis (4) died out

27. She expects me to rush over and help her at the drop of a hat.

Choose the best meaning of the underlined part.

- (1) rightfully (2) suddenly
(3) emotionally (4) None of the above

28. Match the pairs :

<i>I</i>		<i>II</i>	
a. Stoic		I. Incapable of errors	
b. Illiterate		II. A person indifferent to pleasure and pain	
c. Illegible		III. Incapable of being read	
d. Infallible		IV. A person who doesn't know how to read and write	
a	b	c	d
(1) II	III	I	IV
(2) IV	III	I	II
(3) III	I	II	IV
(4) II	IV	III	I

29. a. Life is what we make of it.
b. As you sow so shall you reap.
c. The time which is lost is lost forever.
d. We hope he will be saved.

Identify the sentences with noun clause from the following :

- (1) Only a and c
(2) Only b and d
(3) Only b and c
(4) Only a and d

30. Choose the underlined part of the sentence which has an error.

The competition organized by the villagers will be over at 6 pm.

a

b

c

(1) a

(2) b

(3) c

(4) None

31. Which of the following greetings is/are *not* correct ?

a. Good morning ! I am glad you have come.

b. Good evening ! I am glad you have finished your meal.

c. Good night ! I am glad you have finished your meal.

(1) Only a

(2) Only b and c

(3) Only a and c

(4) Only c

32. Ashoka was one of the greatest Indian rulers.

Select the correct comparative degree of the above sentence.

a. Ashoka was greater than most other Indian rulers.

b. Ashoka was greater than many other Indian rulers.

c. Ashoka was greater than any other Indian rulers.

(1) Only a

(2) Only b

(3) Only c

(4) All of the above

33. a. If she works regularly, she may achieve her goal.

b. If you studied hard, you will get good marks.

c. If you had tried, you could have driven a car.

Identify the correct sentence/s.

(1) Only a

(2) Only b

(3) Only a and c

(4) Only b and c

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

34. Change the following sentence into indirect speech :

She said, "Would that I could relive my past !"

- (1) She said that she would relive her past.
- (2) She said that the she could relive her past.
- (3) She wished that I could relive her past.
- (4) She wished that she could relive her past.

35. Match the following :

a. Achilles' heel	I. Lack of choice
b. Hobson's choice	II. Important weakness
c. Full of beans	III. To tell a secret too soon
d. Spill the beans	IV. Full of life

	a	b	c	d
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	I	III	IV
(4)	II	I	IV	III

36. Choose the option having the closest opposite meaning of the word in capitals.

He accused the government of **ABDICATING** its responsibility for the economy.

- a. Renounce
 - b. Exonerate
 - c. Assume
- (1) Only a
 - (2) Only a and b
 - (3) Only c
 - (4) a, b and c

37. a. This is a unique phenomenon in nature.
 b. Her uncle was an MP once.
 c. The rich are getting richer and poor poorer.

Identify the correct sentence/s.

- (1) Only a
- (2) Only b
- (3) Only c
- (4) Only b and c

38. Match the following :

a. Aficionado	I. To be rude to or hurt feelings of
b. A fortiori	II. Someone keenly interested in a particular activity
c. Aftermath	III. For a still stronger reason
d. Affront	IV. The result following a bad event

	a	b	c	d
(1)	II	III	IV	I
(2)	III	II	IV	I
(3)	III	II	I	IV
(4)	II	III	I	IV

39. a. He has been working for two months.
 b. He went to Mumbai yesterday.
 c. We have gone there last week.

Select the correct sentence/s.

(1) Only a	(2) Only b
(3) Only c	(4) Only a and b

40. She carried the joke too far.

Choose the best meaning of the underlined expression.

- (1) To do something to too great a degree
- (2) To do something repeatedly
- (3) To do something knowingly
- (4) To do something unknowingly

41. Choose the correct option to fill in the blank.

_____ is still uncertain.

- (1) Where was he in the spring of 1970
- (2) In the spring of 1970 where was he
- (3) In the spring of 1970 where he was
- (4) Where he was in the spring of 1970

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Read the following passage and answer the questions that follow (42 to 46) :

You Have The Power To Choose To Be Happy

While giving a lecture in Pune, I was asked, "You've been practising Kriya Yoga for 40 years and if it is as helpful as you say, you must have gained something ... please show me your powers." I paused for a moment and said, "I'm sorry, I don't have any powers," then added, "except that I have the power to be happy whenever I choose."

Isn't happiness what we all really want, underneath the pursuit of pleasures, wealth, or "powers" ? Why then don't we simply choose to be happy whenever we wish rather than waiting for happiness to come to us as something beyond your control ? Why not be happy all the time ? The answer is we don't see happiness as a choice; few possess the power to choose it.

Worldly happiness is fleeting, like a desert mirage receding into the distance as we draw near. Lifetimes of poor, semi-aware choices eventually reveal that lasting happiness cannot be found outside of our own self and many more lifetimes are needed to develop power enough to seriously seek it within. Blessed is he who recognizes where true joy lies and has strength enough to choose it.

When asked, "Why should one meditate ?" I sometimes say, "So you can learn to choose, consciously and wisely." A common reply is, "But, I'm free to make my own choices already and do as I please." But is this really true ? Few are even remotely conscious of what drives their decisions; simply reacting to circumstances is not making a conscious choice. The average man lives as a puppet, under an illusion that he is the one pulling the

strings of his life, when in fact, he is propelled by desires, habits, and karmic compulsions of which he is only dimly aware.

See how easily people become angry over trifles or are driven by impulses. Did they choose to act that way ? How "free" can their choice be if they cannot first control themselves ? Only those who have mastered their little "ego-self" can claim to be acting freely.

A yogi acts with conscious awareness, not from subconscious inclinations. "Circumstances are always natural," Yogananda said. It is how you react to them that make them. Reacting emotionally demands awareness, control of our life force and an ability to choose. These are the fruits of yoga. If you train yourself to act in joy rather than reacting in anger or sorrow, you will always be well guided. Make this your natural response and see how your life changes for the better.

My teacher, Swami Kriyananda, a direct disciple of Yogananda, emphasized, "On a fundamental level, we have only two choices in life, to move towards the light or to move away from it." This is the choice before us in every moment, in every act. If we wish to be successful as human beings, we must develop our latent power of will and discrimination to wisely choose the light. Otherwise, we are tossed on the tides of karmic circumstances, lifetime after lifetime. Why wait until tomorrow to be happy ? Choose it right now !

Each morning, before starting your day, repeat this affirmation with conviction, "I vow from today onwards to be happy under all circumstances. I came from God: I am joy !"

42. What do we seek in life ?

- a. Worldly happiness
- b. Joy
- c. Wealth, pleasures, power
- d. Self

- (1) Only a and d
 - (2) Only b
 - (3) Only a, b and c
 - (4) All of the above
-

43. How can we achieve real happiness in our life ?

- (1) By following worldly happiness
 - (2) By showing anger over trifles
 - (3) With meditation, choosing consciously and wisely
 - (4) By amassing wealth
-

44. What does the writer mean by circumstances are natural ?

- (1) Circumstances do not have any power to affect us.
 - (2) Circumstances carry positive and negative changes which make them natural.
 - (3) Circumstances are relative.
 - (4) Circumstances are fruits of meditation.
-

45. What is the meaning of desert mirage ?

- (1) A thing which we come across in deserts
 - (2) It is a cactus like plant found in deserts
 - (3) Illustration
 - (4) A thing which appears to be true but on approaching near disappears
-

46. What was the author practising ?

- (1) Kriya Yoga
 - (2) Conscious pursuit of wealth
 - (3) Meditation
 - (4) God
-

47. Pair the antonyms :

<i>List I</i>				<i>List II</i>			
a.	Intricate			I.	Decline		
b.	Prosper			II.	Rude		
c.	Lament			III.	Simple		
d.	Gentle			IV.	Rejoice		
	a	b	c	d			
(1)	III	I	IV	II			
(2)	II	III	IV	I			
(3)	IV	III	II	I			
(4)	III	IV	I	II			

48. Pick out the most correct order in the following sentence :

the unchecked population growth that we have made since independence

a b

may exploding numbers it is the problem of growing in my view

c d e f

- (1) f, a, d, c, e, b (2) e, d, c, b, a, f
 (3) f, e, c, d, a, b (4) None of the above

49. They did not give any reason for the _____ of the meeting. (postpone)

Select the correct noun form of the word in the brackets to complete the sentence.

- (1) postpone (2) postponement
 (3) postponing (4) postponation

50. Which of the following sentences contain(s) correct punctuation marks ?

- a. Well watch yourself and dont get into troable he said.
 b. Well, watch yourself and don't get into trouble he said.
 c. "Well, watch yourself and don't get into trouble," he said.
 (1) Only b (2) Only a
 (3) Only c (4) Only a and b

51. एक गाडी 6 तासात 210 कि.मी. अंतर जाते, तर त्याच वेगाने 10 तासात किती अंतर जाईल ?

- (1) 375 कि.मी. (2) 35 कि.मी.
(3) 350 कि.मी. (4) 300 कि.मी.

A train covers 210 km in 6 hours. How many km will the train cover in 10 hours with the same speed ?

- (1) 375 km (2) 35 km
(3) 350 km (4) 300 km

52. खालील विधानांच्या अनुषंगाने योग्य निष्कर्ष निवडा.

विधाने :

- अ. सर्व आंबे वांगी आहेत.
ब. सर्व वांगी टोमॅटो आहेत.
क. काही टोमॅटो संत्रे आहेत.

निष्कर्ष :

- I. काही संत्रे वांगी आहेत.
II. काही वांगी आंबे आहेत.
III. काही आंबे संत्रे आहेत.
IV. सर्व टोमॅटो आंबे आहेत.

- (1) फक्त IV (2) फक्त I किंवा III यापैकी एकच
(3) फक्त II (4) फक्त I आणि III

Identify the correct conclusions from the following statements.

Statements :

- a. All mangoes are brinjals.
b. All brinjals are tomatoes.
c. Some tomatoes are oranges.

Conclusions :

- I. Some oranges are brinjals.
II. Some brinjals are mangoes.
III. Some mangoes are oranges.
IV. All tomatoes are mangoes.

- (1) Only IV (2) Either I or III only
(3) Only II (4) Only I and III

53. गटातील असोष्य संख्या शोधा.

14, 23, 32, 41, 50, 59

(1) 23

(2) 41

(3) 59

(4) यापैकी एकही नाही

Find out the odd number.

14, 23, 32, 41, 50, 59

(1) 23

(2) 41

(3) 59

(4) None of these

54. राहुलचे आजचे वय त्याच्या वडिलांच्या आजच्या वयाच्या $\frac{1}{3}$ आहे. राहुलच्या आईचे वय त्याच्या वडिलांच्या वयापेक्षा 5 वर्षांनी कमी आहे. राहुलचे आजचे वय 13 वर्षे असल्यास, राहुलच्या जन्मावेळी त्याच्या आईचे वय किती होते ?

(1) 22 वर्षे

(2) 23 वर्षे

(3) 20 वर्षे

(4) 21 वर्षे

Rahul's present age is $\frac{1}{3}$ of his father's age. Rahul's mother's age is 5 years less than his father's age. If Rahul's present age is 13 years, then what will be Rahul's mother's age when Rahul was born ?

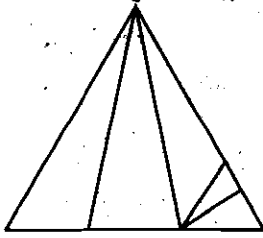
(1) 22 years

(2) 23 years

(3) 20 years

(4) 21 years

55. खाली दिलेल्या आकृतीत एकूण किती त्रिकोण आहेत ?

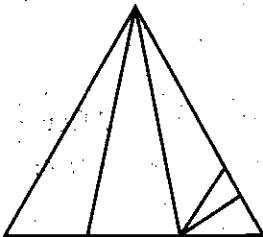
(1) 14

(2) 10

(3) 16

(4) 12

How many total triangles are there in the given diagram ?

(1) 14

(2) 10

(3) 16

(4) 12

कच्ची कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

56. जर A = E, B = F आणि C = G, तर 'GO AHEAD' चे सांकेतिक रूप तुम्ही कसे कराल ?

- (1) KSFLIFH (2) KSELIEH
(3) KSELIGH (4) KSELIEG

If A = E, B = F and C = G, then how will you code 'GO AHEAD' ?

- (1) KSFLIFH (2) KSELIEH
(3) KSELIGH (4) KSELIEG

57. तुम्ही मोठ्या शहरात वाढलेले असून शासकीय नोकर म्हणून खेडेगावात तुमची नियुक्ती झाली. त्या खेडेगावातील असुविधांबद्दल ऐकून तुम्हांला काळजी वाटते. शिवाय नोकरीची अत्यंत गरज आहे. या परिस्थितीत तुम्ही काय कराल ?

- (1) नकार द्याल.
(2) हताश होऊन कशीतरी नोकरी करणार व दुसरीकडे प्रयत्न सुरू ठेवणार.
(3) स्थानिक लोकांची मदत घेऊन सुविधा पूर्ण करण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न करणार.
(4) आहे त्या परिस्थितीत धन्यता मानून समायोजन साधण्याचा प्रयत्न करणार.

You got a government job, but you always stayed in the city. You are worried about the facilities available in the village. This job is very much required. What will you do in such type of situation ?

- (1) Deny to serve.
(2) Unwillingly carry on the job and try to get another job.
(3) Get the help of locals and honestly try to achieve the facilities.
(4) Console your mind and accept the situation and try to manage the situation.

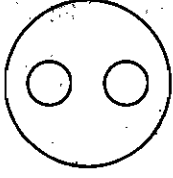
58. एक माणूस 15 कि.मी. दक्षिणेकडे चालतो आणि नंतर उजवीकडे वळतो. नंतर 7 कि.मी. चालल्यानंतर तो डावीकडे वळतो आणि 1 कि.मी. चालतो. आता त्याच्या आरंभ स्थळापासून तो कोणत्या दिशेला आहे ?

- (1) पश्चिम (2) दक्षिण
(3) ईशान्य (4) नैऋत्य

A man walks 15 km towards south and then turns to the right. After walking 7 km he turns to the left and walks 1 km. In which direction is he from the starting place now ?

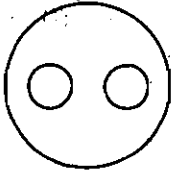
- (1) West (2) South
(3) North-East (4) South-West

59. ह्या वेन आकृतीसाठी कोणता पर्याय बरोबर आहे ?

- अ. शाळा, प्रयोगशाळा, ग्रंथालय
 ब. दिवस, महिना, वर्ष
 क. भारत, महाराष्ट्र, मुंबई
 ड. वही, पुस्तक, पेन
- (1) फक्त अ
 (2) फक्त ब आणि क
 (3) फक्त क, ड आणि अ
 (4) फक्त ड

Which option is correct for this Venn diagram ?

- a. School, Laboratory, Library
 b. Day, Month, Year
 c. India, Maharashtra, Mumbai
 d. Notebook, Book, Pen
- (1) Only a
 (2) Only b and c
 (3) Only c, d and a
 (4) Only d

60. खालील माहिती वरून प्रश्नाचे उत्तर द्या :

- अ. प्रत्येक रेडिओ स्टेशनची फ्रिक्वेन्सी कमीत कमी 10 सायकलने जास्त किंवा कमी आहे.
- ब. स्टेशन A हे B पेक्षा 10 सायकलने कमी आहे.
- क. स्टेशन B हे C पेक्षा 20 सायकलने कमी आहे.
- ड. स्टेशन D हे E पेक्षा 50 सायकलने जास्त आहे.
- य. स्टेशन E हे F पेक्षा 10 सायकलने जास्त आहे.
- फ. स्टेशन F हे B पेक्षा 30 सायकलने कमी आहे.

C व E स्टेशनच्या मध्ये कोणती स्टेशन कार्य करतात ?

- (1) B आणि A
- (2) B आणि F
- (3) B आणि D
- (4) D आणि A

Answer the question with the help of the following information :

- a. Each radio station transmits a frequency which is at least 10 cycles more or less than that of another station.
- b. Station A is 10 cycles lower than B.
- c. Station B is 20 cycles lower than C.
- d. Station D is 50 cycles higher than E.
- e. Station E is 10 cycles higher than F.
- f. Station F is 30 cycles lower than B.

Which stations are operating between C and E ?

- (1) B and A
- (2) B and F
- (3) B and D
- (4) D and A

61. 'स्वच्छ सर्वेक्षण 2017' अहवालाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. अहवालाद्वारे स्वच्छतेवरील पहिली 10 शहरे घोषित करण्यात आली.
- ब. हे सर्वेक्षण 434 शहरे आणि नगरांमध्ये भारतीय गुणवत्ता परिषदेद्वारे करण्यात आले.
- क. भारतातील सर्वाधिक स्वच्छ शहर म्हणून इंदौर घोषित करण्यात आले.
- ड. महाराष्ट्रातील केवळ पुणे या शहराचाच पहिल्या दहा मध्ये समावेश आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) फक्त अ आणि ब
- (2) फक्त ब आणि क
- (3) फक्त क आणि ड
- (4) फक्त अ, ब आणि क

Consider the following statements regarding 'Swachh Sarvekshan 2017' report released recently :

- a. The report declared top 10 cities ranked on cleanliness.
- b. The survey was carried out by the Quality Council of India in 434 cities and towns.
- c. Indore was declared as India's cleanest city.
- d. Pune is the only city in Maharashtra ranked among the top ten.

Which of the above statements are correct ?

- (1) Only a and b
- (2) Only b and c
- (3) Only c and d
- (4) Only a, b and c

62. खालीलपैकी कोणत्या मंत्रालयाने 'जननी सेवा' ही योजना लागू केली आहे ?

- (1) आयुष मंत्रालय
- (2) आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय
- (3) सामाजिक न्याय व सशक्तीकरण मंत्रालय
- (4) रेल्वे मंत्रालय

Which of the following ministries has introduced the 'Janani Sewa' scheme ?

- (1) The Ministry of AYUSH
- (2) The Ministry of Health and Family Welfare
- (3) The Ministry of Social Justice and Empowerment
- (4) The Ministry of Railways

63. न्यायमूर्ती लोढा समितीच्या खालील शिफारसी विचारात घ्या :

- अ. बी.सी.सी.आय. चा पदाधिकारी हा मंत्री अथवा शासकीय सेवक नसावा.
- ब. आय.पी.एल. चे बी.सी.सी.आय. मध्ये विलीन करावे
- क. एक राज्य - एक मत
- ड. खेळांडूसाठी देखील सट्टा कायदेशीर असावा
- ई. बी.सी.सी.आय.ला माहिती अधिकार कायद्याच्या कक्षेत आणावे

वरीलपैकी कोणती/कोणत्या शिफारस/सी लोढा समितीने केलेल्या **नाहीत** ?

(1) फक्त अ, ब आणि ई	(2) फक्त क आणि ड
(3) फक्त अ	(4) फक्त ब आणि ड

Consider the following recommendations of Justice Lodha Committee :

- a. No BCCI official can be a Minister or a government servant
- b. IPL should be merged in BCCI
- c. One State - One Vote
- d. Legalise betting for players too
- e. BCCI to come under the RTI Act

Which of the above is/are **not** the recommendation/s of the Lodha Committee?

(1) Only a, b and e	(2) Only c and d
(3) Only a	(4) Only b and d

64. पंतप्रधानांनी 2 एप्रिल, 2017 रोजी उद्घाटन केलेल्या चेनानी – नाशरी बोगद्याबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. हा भारताचा सर्वात लांब रस्त्यावरील बोगदा आहे.
- ब. आडवी छेद असलेली वायूवीजन प्रणाली असलेला भारताचा पहिला व जगातील दुसरा बोगदा आहे.
- क. त्यात विजेवरील आग संदेश यंत्रणेसह कार्यरत असलेली अग्नीशमन यंत्रणा आणि व्हिडीओ निगराणी यंत्रणा देखील आहे.
- ड. त्यामुळे जम्मू आणि श्रीनगर मधील प्रवासाची वेळ साधारण दोन तासांनी कमी होणार आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) फक्त अ, ब आणि क
- (2) फक्त ब, क आणि ड
- (3) फक्त अ, क आणि ड
- (4) फक्त अ, ब आणि ड

Consider the following statements regarding Chenani – Nashri tunnel, inaugurated by the Prime Minister on 2nd April, 2017 :

- a. It is India's longest road tunnel.
- b. It is India's first and the World's second tunnel to have transverse ventilation system.
- c. It has electrical fire signalling system with active fire-fighter system and also video surveillance system.
- d. It will reduce driving time between Jammu and Srinagar by about two hours.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) Only a, b and c
- (2) Only b, c and d
- (3) Only a, c and d
- (4) Only a, b and d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

65. 'राष्ट्रीय आरोग्य धोरण, 2017' ची प्रमुख उद्दिष्टे

- अ. उत्तम आरोग्याची शक्य होईल तेव्हाही उच्चतम पातळी गाठणे.
 ब. आरोग्य सेवेचा दर्जा उंचावणे.
 क. सर्व सार्वजनिक आणि खाजगी रुग्णालयात मोफत औषधे व मोफत रोगनिदान चिकित्सा उपलब्ध करणे.
 (1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त अ आणि क
 (3) फक्त ब आणि क (4) वरीलपैकी सर्व

The main objectives of the 'National Health Policy, 2017' are

- a. To achieve the highest possible level of good health.
 b. To promote quality of health care.
 c. To provide free drugs, free diagnostics in all public and private hospitals.
 (1) Only a and b (2) Only a and c
 (3) Only b and c (4) All of the above

66. 'डोनाल्ड टस्क' यांच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. ते पोलिश राजकारणी व इतिहासकार आहेत.
 ब. ते पोलंडचे पंतप्रधान होते.
 क. ते युरोपीयन युनियनचे 2014 मध्ये अध्यक्ष बनले.
 ड. त्यांची या पदावर 2017 मध्ये पुन्हा निवड झाली आहे.
 वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?
 (1) फक्त अ, ब आणि क
 (2) फक्त ब, क आणि ड
 (3) फक्त क आणि ड
 (4) अ, ब, क आणि ड

Consider the following statements in respect of 'Donald Tusk' :

- a. He is a Polish politician and historian.
 b. He was the Prime Minister of Poland.
 c. He became the President of the European Union in 2014.
 d. He was re-elected to this position in 2017.

Which of the statements given above are true ?

- (1) Only a, b and c
 (2) Only b, c and d
 (3) Only c and d
 (4) a, b, c and d

67. योग्य कथन/कथने ओळखा.

- अ. पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांनी प्रधान मंत्री उज्ज्वला योजनेचा शुभारंभ बलिया, उत्तर प्रदेश येथे केला.
 ब. प्रधान मंत्री उज्ज्वला योजनेचे ध्येय दारिद्र्य रेषेखालील लाभार्थ्यांना स्वयंपाक गॅसची जोडणी उपलब्ध करून देणे आहे.

- (1) फक्त अ
 (2) फक्त ब
 (3) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहे
 (4) दोन्ही अ आणि ब चुकीचे आहे

Select the correct statement/statements.

- a. Prime Minister, Shri Narendra Modi launches the Pradhan Mantri Ujjwala Yojana at Ballia, Uttar Pradesh.
 b. Pradhan Mantri Ujjwala Yojana aims to provide cooking gas connections to below poverty line beneficiaries.

- (1) Only a
 (2) Only b
 (3) Both a and b are correct
 (4) Both a and b are incorrect

68. केरोसिनच्या प्रत्यक्ष लाभ हस्तांतरण (DBT) ची अंमलबजावणी करणारे भारतीय पहिले राज्य कोणते आहे ?

- (1) महाराष्ट्र
 (2) गुजरात
 (3) केरळ
 (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which is the first State in India to implement Direct Benefit Transfer (DBT) in kerosene ?

- (1) Maharashtra
 (2) Gujarat
 (3) Kerala
 (4) None of the above

69. (बेस्ट फिल्म) उत्कृष्ट चित्रपटासाठी गोल्डन पिक्कोक पुरस्कार, 2016 कोणत्या चित्रपटाला प्राप्त झाला ?

- (1) बाहुबली
 (2) डॉटर
 (3) बजरंगी भाईजान
 (4) पिंक

Which film won the Golden Peacock Award for the Best Film, 2016 ?

- (1) Bahubali
 (2) Daughter
 (3) Bajrangi Bhaijaan
 (4) Pink

कळ्याळामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

70. श्री विजय भटकर यांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) विजय भटकर यांची मगध विद्यापीठाचे कुलगुरु म्हणून बिहारच्या राज्यपालाद्वारे नुकतीच नेमणूक करण्यात आली आहे.
- (2) विजय भटकर यांची नालंदा विद्यापीठाचे कुलपती म्हणून भारताच्या राष्ट्रपतीद्वारे नुकतीच नेमणूक करण्यात आली आहे.
- (3) अमर्त्य सेन यांच्या जागी विजय भटकर आले आहेत.
- (4) विजय भटकर हे 2015 मध्ये पद्म विभूषणने सन्मानित आहेत.

Which one of the following statements in respect of Shri Vijay Bhatkar is correct ?

- (1) Vijay Bhatkar has been appointed as Vice-Chancellor of Magadh University by the Governor of Bihar recently.
- (2) Vijay Bhatkar has been appointed as Chancellor of Nalanda University by the President of India recently.
- (3) Vijay Bhatkar succeeds Mr. Amartya Sen.
- (4) Vijay Bhatkar was the recipient of Padma Vibhushan in the year 2015.

71. केंद्रीय जल आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहे ?

(1) राजेंद्र कुमार	(2) देवेंद्र कुमार
(3) नरेंद्र कुमार	(4) विरेंद्र कुमार

Who is the Chairman of the Central Water Commission ?

(1) Rajendra Kumar	(2) Devendra Kumar
(3) Narendra Kumar	(4) Virendra Kumar

72. रासायनिक अस्त्राचे प्रकार कोणते आहे ?

- अ. सल्फर मस्टर्ड
- ब. सरिन
- क. व्ही.एक्स.

ड. अॅसिटिलकोलोरिज

(1) फक्त अ, ब आणि क	(2) फक्त अ, ब आणि ड
(3) फक्त ब, क आणि ड	(4) फक्त अ, क आणि ड

Which are the types of chemical weapons ?

- a. Sulphur Mustard
- b. Sarin
- c. VX
- d. Acetylcolorase

(1) Only a, b and c	(2) Only a, b and d
(3) Only b, c and d	(4) Only a, c and d

73. डॉ. एच.व्ही. तुलसीराम इतक्यात बाताम्यामध्ये होते. त्यांच्या बाबत काय खरे नाही ?
- (1) त्यांचे संशोधन झेनोबॉयोटेक्नॉलॉजी संबंधित आहे.
 - (2) त्यांना राष्ट्रीय जैवविज्ञान पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.
 - (3) त्यांना सॅप्टेंबर ऑफ द ईयर, 2016 ने सन्मानित करण्यात आले.
 - (4) त्यांना पद्म श्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

Dr. H.V. Tulsiram was recently in news. Which is *not* true about him ?

- (1) His research is related to Zenobiotics.
- (2) He is honoured by National Bioscience Award.
- (3) He is honoured by Scientist of the Year, 2016.
- (4) He is honoured by Padma Shri Award.

74. जम्मू व कश्मिरमध्ये अल्पसंख्याकांच्या सक्षमीकरणासाठी कोणती योजना सुरू करण्यात आली ?

- (1) नई सुबह
- (2) नई रोशनी
- (3) नई मंजिल
- (4) नई राह

Which scheme is launched in Jammu and Kashmir for empowering the minorities ?

- (1) Nai Subah
- (2) Nai Roshani
- (3) Nai Manzil
- (4) Nai Rah

75. कोणत्या पोलीस दलात महिलांचे संरक्षण करण्यासाठी "पिंक हॉयसला" पोलीस गस्त वाहने लावण्यात आली आहेत ?

- (1) बेंगळुरू
- (2) चेन्नई
- (3) कोची
- (4) गुवाहाटी

Which city police has launched "Pink Hoysala" police petrol vehicles for women safety ?

- (1) Bengaluru
- (2) Chennai
- (3) Kochi
- (4) Guwahati

कट्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

76. एफ.एम. रेडिओ प्रसारणवर बंदी घालण्याचा पहिला देश कोणता ?
 (1) अमेरिका (यू.एस.ए.) (2) ब्राझिल
 (3) इक्वाडोर (4) नॉर्वे

Which country becomes the first to ban FM radio broadcasting ?

- (1) U.S.A. (2) Brazil
 (3) Ecuador (4) Norway

77. कोणत्या चित्रपटाने 64 व्या नॅशनल फिल्म अवॉर्डसाठी सर्वोत्कृष्ट फीचर फिल्मचे पुरस्कार जिंकले ?
 (1) महेन्शान्त प्रतिकूरम् (2) पेली चुप्लू
 (3) कासव (4) रूस्तम

Which film won the best feature film award at the 64th National Film Awards ?

- (1) Maheshinte Prathikooram (2) Peli Chuplu
 (3) Kasaav (4) Rustom

78. मुंबईतील पूर्ण मॅरेथॉन 2017 मध्ये पुरुष वर्गात कोण जिंकले ?

- (1) जोशुआ किरकोरी (2) अल्फोन्स सिंबू
 (3) एलीद बार्बगेटूनी (4) बॉर्नेस किटूर

Who won the Men Elite Full Marathon Event, 2017 in Mumbai ?

- (1) Joshua Kirkorir (2) Alphonse Simbu
 (3) Eliud Barbetuny (4) Bornes Kitur

79. कोणत्या राज्य सरकारने फेब्रुवारी 2017 मध्ये ई-जेल प्रकल्प सुरू केला आहे ?

- (1) बिहार (2) जम्मू आणि काश्मीर
 (3) ओडिशा (4) पंजाब

Which State Government has launched the e-Prison project in February, 2017 ?

- (1) Bihar (2) Jammu and Kashmir
 (3) Odisha (4) Punjab

80. पर्यटनविषयक माहितीसह कोणत्या राज्य सरकारने एक मोबाइल अॅप 'पिनकिन' सुरू केले आहे ?

- (1) केरळ (2) गोवा
 (3) महाराष्ट्र (4) तमिळनाडू

Which State Government has launched a mobile app 'Pinakin' with information on tourism ?

- (1) Kerala (2) Goa
 (3) Maharashtra (4) Tamil Nadu

81. 'जीन्नाह ऑफन केम टू आवर हाऊस' पुस्तकाचे लेखक कोण आहे ?

- (1) किरण दोशी
- (2) खुशवंत सिंग
- (3) अमिताव घोष
- (4) कविथा देव

Who is the author of the book 'Jinnah Often Came to Our House' ?

- (1) Kiran Doshi
- (2) Khushwant Singh
- (3) Amitav Ghosh
- (4) Kavitha Dev

82. केन्द्रीय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाने घोषित केलेल्या विद्यापीठांच्या राष्ट्रीय मानांकनाच्या (2017) श्रेणी बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, बेंगळूर हे प्रथमस्थानी आहे.
 - ब. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ हे 10 व्या स्थानी आहे.
 - क. महाराष्ट्रातील अन्य कोणत्याही विद्यापीठाचा टॉप टेन यादीमध्ये समावेश नाही.
- (1) विधाने अ, ब बरोबर व क चुकीचे आहे
 - (2) विधाने ब, क बरोबर व अ चुकीचे आहे
 - (3) विधाने अ, क बरोबर व ब चुकीचे आहे
 - (4) सर्व विधाने बरोबर आहे

Consider the following statements about Indian Ranking 2017 of National Institutional Ranking Framework (University ranking) declared by HRD ministry :

- a. Indian Institute of Science, Bangalore ranked number one.
 - b. Savitribai Phule Pune University ranked 10th.
 - c. No other University from Maharashtra is included in Top Ten list.
- (1) Statements a, b are correct and c is false
 - (2) Statements b, c are correct and a is false
 - (3) Statements a, c are correct and b is false
 - (4) All statements are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

83. 'इंटरपोल' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
- अ. 1919 मध्ये निर्माण झालेली इंटरपोल ही सर्वात मोठी आंतरराष्ट्रीय संघटना आहे.
- ब. नोव्हेंबर 2016 मध्ये मॅंग हॉंगवेइ (Meng Hongwei) यांची इंटरपोलचे अध्यक्ष म्हणून निवड झाली आहे.
- क. इंटरपोलचे मुख्यालय न्युयॉर्क (अमेरिका) येथे आहे.
- (1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब
(3) फक्त अ आणि क (4) वरीलपैकी सर्व

Which one of the following statements about 'Interpol' is/are correct ?

- a. Interpol is the largest international organisation created in 1919.
- b. Meng Hongwei was elected in November 2016 as the new President of Interpol.
- c. The Headquarters of Interpol is in New York (USA).
- (1) Only a and b (2) Only b
(3) Only a and c (4) All of the above

84. खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ. आण्विक पुरवठा गटात (NSG) एकूण 48 सभासद आहेत.
- ब. एन.एस.जी. ने भारताच्या गटात सामिल होण्याच्या ईच्छेला नकार दिला.
- क. चीन आणि स्वित्झर्लंड ने भारताच्या गटातील प्रवेशास विरोध केला.
- वरीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?
- (1) फक्त अ
(2) फक्त ब
(3) फक्त क
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements :

- a. The Nuclear Supplies Group (NSG) has total 48 members.
- b. NSG turned down India's bid to enter the group.
- c. China and Switzerland opposed India's entry into this group.

Which of the above statements is *false* ?

- (1) Only a
(2) Only b
(3) Only c
(4) None of the above

85. जोड्या लावा (साहित्य अकादमी पुरस्कार, 2015) :

(ग्रंथ)		(लेखक)	
अ. आग की हंसी		I. अरूण खोपकर	
ब. अक्षय काव्य		II. राम शंकर अवस्थी	
क. चलत चित्रव्यूह		III. के.व्ही. तिरूमलेश	
ड. वनदेवी		IV. रामदर्श मिश्रा	

	अ	ब	क	ड
(1)	II	III	IV	I
(2)	IV	III	I	II
(3)	IV	II	I	III
(4)	I	IV	III	II

Match the pairs (Sahitya Akademi Awards, 2015) :

(Book)		(Author)	
a. Aag ki Hansi		I. Arun Khopkar	
b. Akshaya Kavya		II. Ram Shankar Awasthi	
c. Chalal Chitravyooh		III. K.V. Tirumalesh	
d. Vanadevi		IV. Ramdarsh Mishra	

	a	b	c	d
(1)	II	III	IV	I
(2)	IV	III	I	II
(3)	IV	II	I	III
(4)	I	IV	III	II

86. 'अ' आणि 'ब' हे दोन स्थानक ज्यांच्यामध्ये 320 मैल अंतर आहे. रेल्वे एका निश्चित वेळेत 'अ' पासून सुरू होते आणि 'ब' च्या दिशेने 70 मैल प्रति तास या प्रमाणे सुरू होते. दोन तासानी दुसरी रेल्वे 'ब' पासून सुरू होते आणि 'अ' च्या दिशेने 20 मैल प्रति तास प्रवास करते. त्या कोणत्या वेळेला भेटतील ?

(1) 4 तास	(2) 6 तास
(3) 8 तास	(4) यापैकी एकही नाही

'A' and 'B' are two stations which are 320 miles apart. A train starts at a certain time from 'A' and travels towards 'B' at 70 mph. After 2 hours another train starts from 'B' and travels towards 'A' at 20 mph. At what time will they meet ?

(1) 4 hours	(2) 6 hours
(3) 8 hours	(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

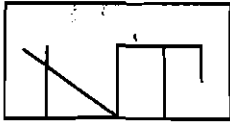
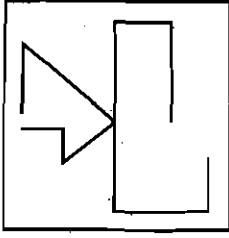
87. माधवीने मशिनरीसाठी 60% रुपये आणि कच्च्या मालासाठी 25% रुपयांची गुंतवणूक केली. तिच्या हातात ₹ 1,800 शिल्लक आहेत. तर तिने किती रुपये खर्च केले ?

(1) ₹ 10,100 (2) ₹ 10,000 (3) ₹ 10,200 (4) ₹ 10,101

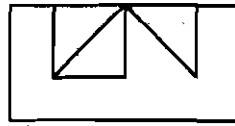
Madhavi invests 60% of her money in machinery and 25% in raw material. She is left with ₹ 1,800 cash in hand. How much money did she spend ?

(1) ₹ 10,100 (2) ₹ 10,000 (3) ₹ 10,200 (4) ₹ 10,101

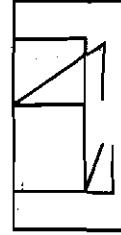
88. एका चौरस पारदर्शक कागदावर काहीरिषांची आकृति काढलेली आहे. ती आकृती डाव्या बाजूला दिलेली आहे. तो कागद मध्यभागी दुमडला असता त्या वरील आकृति दिलेल्या कोणत्या पर्यायाशी जुळेल ?

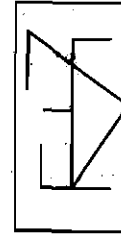
(1)

(2)

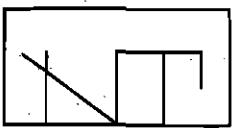
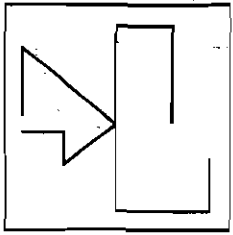

(3)

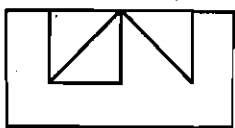

(4)

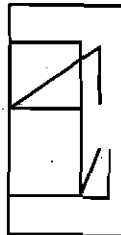
A line design drawn on a transparent square sheet of paper is shown in left hand side figure. Find out how the paper will look when folded.

(1)

(2)

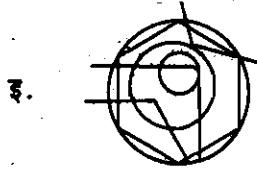
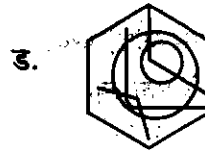
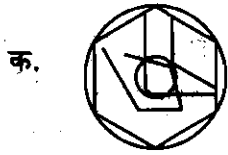
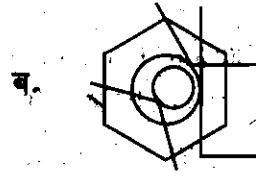
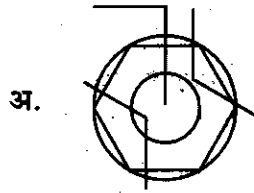

(3)

(4)

89. दिलेल्या आकृत्यांची अचूक जोडी लावा.

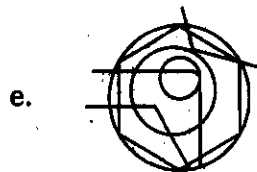
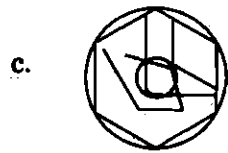
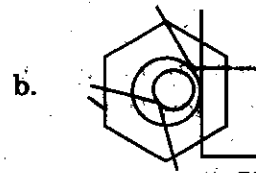
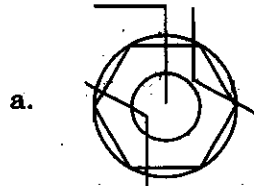
(1) अ, ब

(2) क, ड

(3) क, इ

(4) अ, इ

Pick up the correct pair of diagrams.

(1) a, b

(2) c, d

(3) c, e

(4) a, e

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

90. एका दुकानदाराने 8 टन गहू विकत घेतले आणि त्यातून 5.7 टन विकले. आता त्याच्या जवळ किती किलोग्रॅम गहू आहेत ?

- (1) 239 किलोग्रॅम (2) 234 किलोग्रॅम
(3) 23.9 किलोग्रॅम (4) 2300 किलोग्रॅम

A shopkeeper bought 8 tons of wheat and sold 5.7 tons out of it. How many kilograms of wheat is he left with now ?

- (1) 239 kg (2) 234 kg
(3) 23.9 kg (4) 2300 kg

91. फोटोकडे बोट दाखवत ईला, ईशाला म्हणाली "फोटोतील मुलगी ही माझ्या थोरल्या बहिणीच्या आजीच्या एकुलत्या एक मुलाच्या बायकोची पहिली कन्या आहे जी मुंबईला राहते." ईला कोण विषयी बोलली ?

- (1) ईलाची बहिण (2) ईला
(3) ईलाची मावशी (4) अनिश्चित

Pointing to a photograph Ila said to Isha, "The girl in the photo is the first daughter of the wife of the only son of the grandmother of my elder sister, who stays at Mumbai." About whom did Ila say ?

- (1) Ila's sister (2) Ila
(3) Ila's aunty (4) Uncertain

92. श्रेणीत बरोबर नसलेले पद कोणते ?

16, 16, 32, 96, 384, 1920, 11320

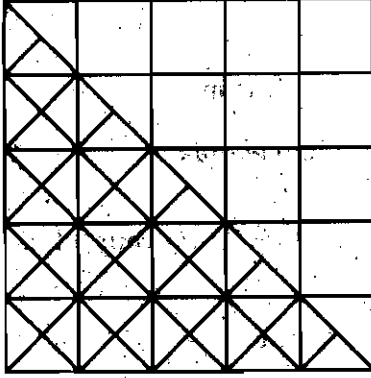
- (1) 32 (2) 16
(3) 11320 (4) 384

Which number is *not* correct in the series ?

16, 16, 32, 96, 384, 1920, 11320

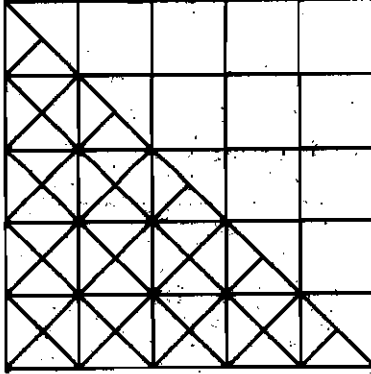
- (1) 32 (2) 16
(3) 11320 (4) 384

93. खालील आकृतीसंबंधात कोणते विधान/विधाने अचूक आहे/आहेत.

- अ. 95 त्रिकोण आणि 165 चौरस
 ब. 100 त्रिकोण आणि 90 चौरस
 क. 100 त्रिकोण, 145 चौरस आणि 95 आयत
 ड. 68 आयत
 इ. वरीलपैकी एकही अचूक नाही
- (1) फक्त अ (2) फक्त ब आणि ड
 (3) फक्त क (4) फक्त इ

Which statement/statements is/are correct about the following figure ?

- a. 95 triangles and 165 squares
 b. 100 triangles and 90 squares
 c. 100 triangles, 145 squares and 95 rectangles
 d. 68 rectangles
 e. None of the above is correct
- (1) Only a (2) Only b and d
 (3) Only c (4) Only e

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. अचूक श्रेणी निवडा.

R_TU_S_UR_TU

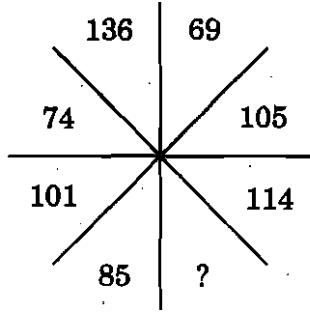
- (1) SUST (2) RTSS
(3) SRTS (4) SRST

Choose the right series.

R_TU_S_UR_TU

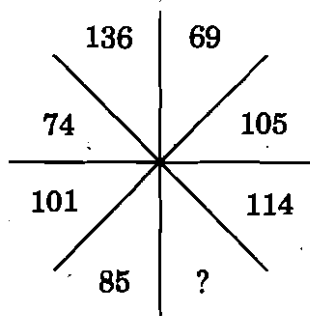
- (1) SUST (2) RTSS
(3) SRTS (4) SRST

95. प्रश्न चिन्हाच्या ठिकाणी येणारी संख्या शोधा.

- (1) 2 (2) 4
(3) 0 (4) 1

Find the missing number.

- (1) 2 (2) 4
(3) 0 (4) 1

96. जेव्हा एखादी वस्तु ₹ 18,700 ला विकल्याने मालकास 15% नुकसान होते, तर 15% फायदा होण्यास ती वस्तु कितीला विकली पाहिजे ?

- (1) ₹ 25,100 (2) ₹ 25,300
(3) ₹ 24,200 (4) ₹ 21,200

When an article is sold for ₹ 18,700, the owner loses 15%. At what price should that article be sold to get a gain of 15% ?

- (1) ₹ 25,100 (2) ₹ 25,300
(3) ₹ 24,200 (4) ₹ 21,200

97. एक आगगाडी 45 मिनिटात अ आणि ब स्टेशनमधील 60 कि.मी. अंतर पार करते. जर आगगाडीचा वेग तासी 5 कि.मी. ने कमी केला, तर तेच अंतर पार करण्यासाठी आगगाडीस मिनिटांमध्ये किती वेळ लागेल ?

- (1) 48 मिनिटे (2) 60 मिनिटे
(3) 58 मिनिटे (4) 46 मिनिटे

A train covers a distance of 60 km between stations A and B in 45 minutes. If its speed is reduced by 5 km/hr, how much time in minutes will it take to cover the same distance ?

- (1) 48 minutes (2) 60 minutes
(3) 58 minutes (4) 46 minutes

98. एक आयताकृती जागा 60 मी. लांब आणि 40 मी. रुंद जागेला दोन जॉर्गिंग मार्ग जागेच्या आतल्या बाजूला आहेत. उर्वरित जागेत व्यायामाचे साहित्य आहे. व्यायामाच्या साहित्याची जागा 2109 स्क्वे. मी. आहे. जॉर्गिंग मार्गाची रुंदी किती आहे ?

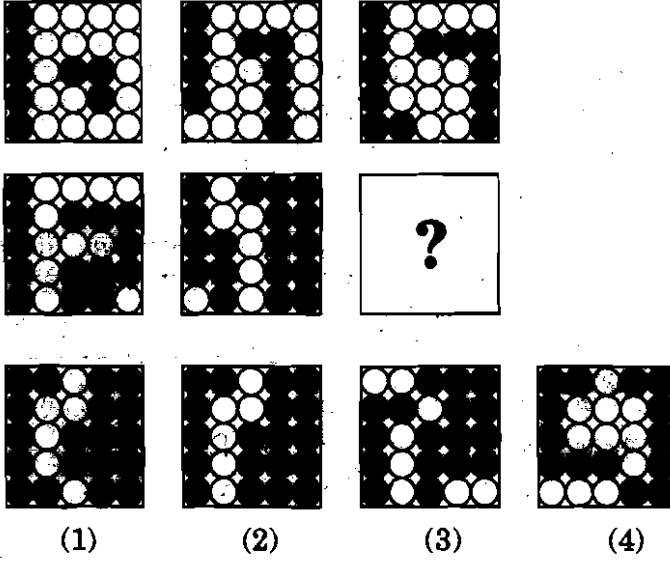
- (1) 55 मी.
(2) 44 मी.
(3) 22 मी.
(4) 33 मी.

A rectangular space 60 m long and 40 m wide has two paths for jogging in the middle of the space and rest of the space has exercise equipments. The area of the exercise equipments is 2109 sq. m. What is the width of the jogging path ?

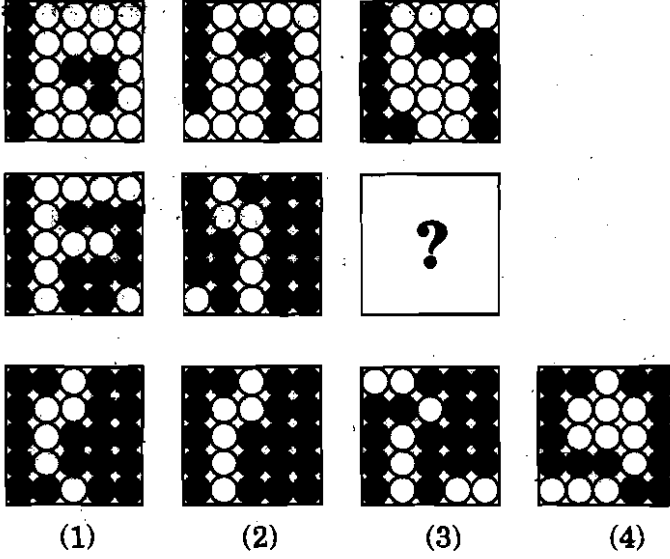
- (1) 55 m
(2) 44 m
(3) 22 m
(4) 33 m

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK.

99. कोणती आकृति प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणार ?

Which box replaces the question mark ?

100. रेशमाची जन्मतारीख प्रियाच्या जन्मतारखेच्या 64 दिवसांनी येते. रेशमाची जन्मतारीख जर सोमवारी आहे, तर प्रियाचा जन्मदिवस केव्हा येईल ?

- (1) मंगळवार (2) गुरुवार
(3) बुधवार (4) शुक्रवार

Reshma's birthday is 64 days after Priya's birthday. If Reshma's birthday is on Monday, then Priya's birthday will be on

- (1) Tuesday (2) Thursday
(3) Wednesday (4) Friday

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेच्या उलटपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कापी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व यानुसार उमेदवारांचे शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करणेबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही परीक्षा संपवता येणार नाही. परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उमेदवारीकेत भाग-1 समवेदकक्षाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

जमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

हा प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "(3)" हे बर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2) (3) (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या भरविलेल्या उलटपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित बर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवा. छायांकित फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरावे.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK